

Vydané 26. 3. 2018 číslo výtlačku
1 / 2018

MALUŽINSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

Pokoj Vám!

Pokoj je vzácna hodnota. O jej dôležitosti v živote človeka hovoril Pán Ježiš už svojim prvým učeníkom. No rovnako ako vtedy, aj dnes platí, že okolo nás je veľa vecí, ktoré narúšajú nielen ten pokoj vonkajší, ale aj pokoj v našich dušiach. Svet je plný nepokoja a preto aj my potrebujeme počuť slová povzbudenia Ježiša Krista: „ Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, vám ja dávam. Nech sa vám nermúti srdce a nestrachuje!“ J 14,27

So želaním pokoja pozdravil vzkriesený Ježiš svojich ustráchaných učeníkov aj vo Veľkonočnú nedeľu. Hoci dvere, kde boli učeníci, boli zatvorené zo strachu pred Židmi, Ježiš sa postavil do prostriedku a riekol im: **Pokoj vám!** Bol to ten istý Kristus, ktorého ľudská hriechnosť a zloba pribila vo Veľký piatok na golgotský

kríž, kde trpel a v bolestiach umrel. No v tretí deň slávne mocou Božou z mŕtvych vstal a svojim učeníkom opäť priniesol do života radosť, pokoj a istotu.

Veľkonočné sviatky, z ktorých sa tešíme, sú nielen sviatkami jari, šibačky, či oblievačky. Sú to predovšetkým kresťanské sviatky, ktorých základom je víťazstvo Krista nad ľudskou hriechnosťou, i nad samotnou smrťou. Boh síce nechal svojho Syna umrieť za naše hriechy, no neponechal Ho na kríži, ani v tmavom hrobe. Kristus žije! Bol vzkriesený, aby sme my mohli žiť v istote Jeho stálej prítomnosti, pomoci a nádeje pre časnosť, aj večnosť. Pán vraví: „ Nech sa vám srdce nestrachuje! Verte v Boha a verte vo mňa!“ J 14,1
Prajem Vám všetkým, aby radostná správa o Kristovom vzkriesení priniesla aj do Vašich srdc pokoj a nádej a to nielen do prítomných, ale aj do budúcich dní.

– Mgr. Viera Mosná, evanjelická farárka –

Prichádza Jar

(vlastná tvorba)

Zima je už na odchode.
Pani jar sa po nej blíži.
Netreba už toľko kúriť,
nie je taká zima v chyži.

Sneh sa topí, ľady miznú,
podbeľ nám už vykúka.
Na Tatrách a na Glianí,
schováme ho do klobúka.

No a s jarou ako vždycky,
Veľká Noc nám prichádza,
čo tie dníky omrznuté,
teplejšími nahrádza.

Prebudia sa chlapci naši,
z toho spánku zimného,
voda v snoch ich jemne straší,
vykúpať chcú kdekoho.

No na najlepšie naše dievky,
aby boli krásne, zdravé,
premočiť im riadne tričká,
odohráva sa im v hlave.

Nastriekať ich voňavkami,
aby pekne voňali.
Za to grajciar aj klobúčik,
tú výslužku dostali.

Sú to sviatky veľkonočné,
ktoré treba osláviť,
radujme sa, veselme sa,
nech je nám tu sveta žiť.

Veď sme ľudia z Malužinej,
čo sa radi zabavia,
z každej novej udalosti,
veselosť si vyspravia.

*Sme len drobné kamienky unášané medzi hviezdami.
Aký nerozum hádať sa medzi sebou!
Môžeme sa rozhádať a sme stratení,
alebo spolupracovať a prežiť.*

aforizmus

Fašiangy – sú prechodom od zimy k jari.

Niet viac takých dní v roku, kedy sa spája smútok s radosťou, veselosťou – keď je všetko dovolené...

Fašiangy sa stáročia spájajú s príbehom masiek rozveselujúcich celú dedinu spevom a tancom.

Aj náš fašiang bol plný radosti, veselosti, bláznovstiev, sprievodu masiek po celej dedine. ► pokračovanie na str. 2

► Za radosť a vinše, čo masky po dedine rozdávali, slaninku, vajíčka, euríčka a iné dobroty dostali. Zo svojej výslužky potom fašiangovú hostinu pre deti a dospelých pripravili. Deti v maskách roztancovali Obecny úrad popoludní. Dospelí pochovali basu v nočných hodinách. Aj ľudí prišlo veľa, hudba do tanca hrala, nálada bola skvelá – akcia Fašiang 2018 – vydarená.

Ďakujeme všetkým, ktorí pred nami nezatvorili dvere i tým, čo priložili ruku k dielu – scenáristom, hercom, kulisárom aj divákovi – a prispeli tak k úspešnej akcii Fašiang 2018.

- v mene kultúrnej komisie napísala Anna Gulašová -

Fašiangové zvyky sa spájajú so zábavou, hodo- vaním a pochovávaním basy. Aj naša obec ožila, keď fašiangový sprievod plný nápaditých masiek začal obchádzku so spevom a veselou náladou. Veselé vinše, ľudové pesničky a harmonika vyvolávali úsmev na tvári domácim gazdinkám, okoloidúcim, malým aj veľkým. Vinšovníci si vyspievali plný kočiar vŕskavých dobrôt - klobásky, šunku, slaninku, fľašku vína, či frndžavice. Popri tom povykrúcali pána a pani domu. Deti sa tešili na popoludňajšiu zábavu na obecnom úrade. Masky mali tak ako každý rok milé a jedinečné. Niektoré deti boli smelšie, iné ostýchavejšie. Ale čajíkom a dobrými šiškami veru nepohrdli.

Večer sa začali schádzať dospeláci a mládež na tradičnú fašiangovú zábavu. Naša mládež si pripravila scénu o Červenej Karkulke, vlastne

paródiu na červenú Karkulku. Osoby a obsade- nie: červená Karkulka – M. Žiška, vlk – J. Čonka, horár – Š. Drozd, stará mama – F. Chytil, mamička- Z. Priadková, rozprávač – P. Gulašová. Mladí herci zabodovali, svojim humorom rozosmiali celú salu. Medzi jednotlivými číslami programu sa M. Vernarec predvádzal publiku so svojim „traktorom“. No neverili by ste, že traktor je zhotovený z kartónu. Bol to nápad M.Trvalca a zhotovili ho spolu s Mariánom. Fašiangová zábava pokračovala ďalšou scénkou - zabíjačkou. Medzi ľuďmi vybehlo ružové prasiatko, ktoré sa tmolilo popod stoly. Mäsiari Kamoško a Marián ho naháňali, poľovník Paľo sa ho snažil trafiť guľovnicou a gazdina Monika ich posmeľovala a polievala chlapom, ako sa na správnej zakáľacke patrí. Prasiatko Etela to nakoniec vzdalo a skončilo na pekáči. Aktéri scény si vyslúžili dlhý potlesk nielen za herecké výkony, ale aj za presvedčivé kostýmy. Napríklad masku prasaťa ušil zo starej deky M.Trvalec. DJ Jozef Jelínek ani nemusel pozývať do tanca, hostia sa bavili, tancovali. Pred polnocou sa pochovala basa, parodizujúca skutočný pohreb. So všetkými, čo k tomu patrí. S kňazom, rektorom a plačkami (ženami, ktoré oplakávajú basu). Autorom humorných a štipľavých básničiek bola už tradične A. Gulašová.

Fašiangy sú obdobím prechodu od zimy k jari. Po nich nasleduje obdobie štyridsaťdňového pôstu. Jedna pranostika vraví: Aké fašiangy, taká Veľká noc. Tak sa dajme prekvapiť! - Ma Španková -

Jednota dôchodcov v Malužinej

Dňa 10. 03. 2018 zorganizovala Jednota dôchodcov posedenie pri čajíku na obecnom úrade Malužiná pri príležitosti sviatku MDŽ. Mimochodom nápad oslavovať medzinárodný deň žien vznikol na Medzinárodnej ženskej konferencii v roku 1910, ktorá sa konala v Kodani. Zábavu odštartovala Renáta Gulašová, ktorá medzi nás zavítala vo vtipnom oblečení a s humornou náladou. Jej vtipy a celý komický zjav nás poriadne rozosmiali. Na stoloch bolo pripravené občerstvenie a taktiež sa podával na zahriatie grog, čajík alebo kavička. Žiadna žienička neodišla naprázdno. Starosta priniesol ružičky a každá z nás jednu dostala. Podobné stretnutia sa plánujú aj do budúcnosti. Veľmi radi by sme boli, keby Vás na tieto obecné „akčičky“ prichádzalo, čo najviac. Videla som na všetkých žienkach, ako sa im stretnutie páči, ako pospomínali, čo robili kedysi, ako chodili na „výbor“ cvičiť, ako mali stretnutia v knižnici, ako debatili o knižkách, alebo sa venovali ručným prácam.

Možno sa pýtate odkedy tu v obci máme Jednotu dôchodcov a čo je predmetom jej činnosti, prečo sa ju vlastne rozhodli založiť? Jednota dôchodcov na Malužinej vznikla 29. 11. 2017. Predsedom je Jolana Jankovičová, podpredsedom Mária Pastuchová a členmi výboru Emília Petruľová, Anna Gulašová a Janka Staroňová, člen revíznej komisie je Pavel Lenko. Jednota dôchodcov sa teší veľkej popularite v okolitých obciach. Inšpiráciu našli v Liptovskom Jáne, kde sa Jednote dôchodcov podarilo urobiť pútavú výstavu Naše dedičstvo a tiež podnet žien bol jeden z faktorov, ktorý rozhodol o jej založení. Ich hlavným cieľom je sústreďovať dôchodcov a ostatných občanov Malužinej, vymýšľať rôzne aktivity za účelom združovania, zúčastňovať sa rôznych spoločenských podujatí, navštíviť kultúrne pamiatky, či divadlá, poskytovať si informácie, rady, mladším generáciám odovzdávať skúsenosti. Inak povedané volať ľudí von do spoločnosti! Názov síce hovorí o dôchodcoch, ale účelom je tiež mladých prizvať k spoločným posedeniam, debatám, akciám a výletom. Skúsiť v nich podniknúť túžbu, niečo pre našu obec spraviť.

Že to myslia s Jednotou dôchodcov vážne potvrdzuje aj plán aktivít, ktorý vypracovali na rok 2018. Uvediem z neho týchto pár činností. Otvorenie krúžku – cvičenie pre zdravie na obecnom úrade. Stretnutia by mali začať na jar a to každý piatok o 17:00 hod. Presný dátum bude vyhlásený prostredníctvom obecného rozhlasu. Plánujú tiež návštevu Národopisného múzea v Liptovskom Hrádku, Tatralandie, výlet do Botanicko-nej záhrady v Košiciach, výlet do Svidova, na rozhľadňu v Nižnej Boci, do Turčianskych Teplíc. Počas letných dní sa chystajú zbierať bylinky, huby, navštíviť Malužinskú jaskyňu a veľa iných aktivít, či už po okolí alebo v rámci Slovenska. Tiež priebežne počas roka uskutočňovať krúžok šikovných rúk. S ním sa v podstate už začalo, keď sme sa na jeseň minulého roka stretli na obec- nom úrade a spoločne vytvárali vence pri príle- žitosti Pamiatky zosnulých. Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že je to veľmi dobrá príležitosť naučiť sa nové veci. Všetky ostatné potrebné dá- tumy budú v čas uverejnené. - k bartkova -

Rozpočet obce na rok 2018

Dňa 6. 12. 2017 schválilo obecné zastupiteľ- stvo rozpočet obce na rok 2018-2020. Príprave rozpočtu predchádzalo stretnutie finančnej komisie, ktorá sa stretla spolu so starostom obce, aby sa venovala okrem bežných výdav- kov, hlavne kapitálovým výdavkom. A to z toho dôvodu, že ministerstvo financií vypracovalo štúdiu zlučovania obcí za účelom šetrenia fi- nančných prostriedkov. Analytici z inštitútu fi- nančnej politiky vyčíslili sumu 316 mil. EUR ročne, ktoré samosprávy zbytočne miňajú. Podľa tabulky, v ktorej sa hodnotí počet starostov na 100 tis. obyvateľov, (zdroj EUROSTAT), je Slo- vensko z 27. štátov na 3. mieste. To znamená, že má veľa starostov. Pred nami je už len Česko a Francúzsko. Preto bola vypracovaná štúdia,

ako by vyzeralo zoskupenie obcí po zlučovaní. Obec Malužiná spolu s Vyšnou a Nižnou Bocou a Liptovskou Porúbkou by patrili pod Liptovský Hrádok. Pokiaľ obecné úrady fungujú po sta- rom, je potrebné nadobudnúť a zveladiť ma- jetok obce. Do obecného rozpočtu sme naplá- novali na rok 2018 kapitálové výdavky – nákup pozemkov pod halášom v sume 55.000,- Eur, na rekonštrukciu haláša 15.000 Eur, na nákup bočnice na vlečku 1.000,- Eur, na vybavenie workoutového ihriska 2.500,- EUR. Ďalšie ka- pitálové výdavky 130.000,- Eur súvisia s plá- novanými príjmami z fondov 130.000,- EUR na výstavbu ciest a rekonštrukciu požiarna- je zbrojnice. Podrobný rozpočet nájdete na našej obecnej stránke.

Výsledok bežného rozpočtu				
	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Návrh 2018
príjmy	134 588.81	137 468.93	137 600.00	136 100.00
výdavky	95 445.74	89 844.58	114 564.00	135 012.00
Spolu:	39 143.07	47 624.35	23 036.00	1 088.00
Výsledok kapitálového rozpočtu				
	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Návrh 2018
príjmy	0.00	0.00	1 450.00	130 000.00
výdavky	4 502.00	51 914.92	28 431.00	203 500.00
Spolu:	-4 502.00	-51 914.92	-26 981.00	-73 500.00
Výsledok finančných operácií				
	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Návrh 2018
FO príjmové	0.00	16 300.00	18 990.00	83 912.00
FO výdavkové	7 346.88	7 416.00	9 500.00	11 500.00
Spolu:	-7 346.88	8 884.00	9 490.00	59 222.00
Príjmy spolu				
	Skutočnosť 2015	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Návrh 2018
Príjmy spolu:	134 588.81	153 768.93	166 532.00	350 012.00
Výdavky spolu:	107 294.62	149 175.50	152 495.00	350 012.00
Rozdiel P-V:	27 294.19	4 593.43	14 037.00	0.00

Veľkonočné ráno

Užalostené ženy sa v nedeľné ráno ponáhľali k hrobu. Neočakávajú žiadne prekvapenie, nemyslia na vzkriesenie, pretože na vlastné oči videli, ako bolo Ježišovo mŕtve telo uložené do hrobu. Život v hrobe končí. Ženy to vedeli. Na cintorín prichádzame s istotou, že ten, ktorého sme pochovali, nebude na nás čakať sediac na pomníku. V Ježišovom prípade, v najhlbšom bode ľudských očakávaní - začína sa odohrávať niečo úplne odlišné. Kameň je od hrobu odvalený. Ženy zostávajú ustrašené. S takým niečím absolútne nepočítali. Chceli pomazať Kristovo mŕtve telo a tu je im povedané: ON ŽIJE! VSTAL ZMRŤVYCH!

Myslím, že nikto nemôže správne sláviť veľkonočné sviatky bez prefaknutia sa z toho, ako Boh prevrátil očakávania človeka, očakávania ľudí, očakávania žien. Kde ľudia nenachádzajú slov, tam začína rozprávať Boh. Kde doteraz stál múr, otvárajú sa dvere. Kde sa zdalo všetko nepriechodné, začína nová cesta. Tým, ktorí sa uspokojili žiť v žiali, smútku a beznádeji, vytvára sa zrazu priestor, v ktorom počujú výzvu odovzdať sa a otvoriť novému nepoznanému tajomstvu, ktoré chápe iba srdce.

Veľká Noc je sviatok víťazstva. Dobra nad zlom. Pravdy nad klamstvom. Krásy nad nepeknotou. Lásky nad sebestvom. Ježiša Krista nad diablom. Je aj naším víťazstvom. Vzkriesený Ježiš nám zjavuje Boha živých a nie mŕtvych.

On vzal na seba naše utrpenia. Nielen telesné, ale aj duševné. Bolesť srdca býva horšia než bolesť duše. Moderný človek trpí v srdci viac než v minulosti.

Trpíme tým, že nás odsudzujú, neprijímajú,

nechápu. Najviac to bolí od najbližších. Keď nás nemajú radi tí, ktorým sme v živote urobili veľa dobrého. Srdce nám drása hlúposť a zloba ľudí, možno niekedy aj naša vlastná.

Kristus týmto všetkým prešiel. A ukázal východisko. Smerovkou je jeho Kríž. Čoho znamením je Kristov Kríž? Utrpenia? Viery? Kresťanstva? Áno, ale na prvom mieste je Kríž znakom lásky, ktorá je čistou nesebeckou láskou. Láskou, ktorá vie všetko zniesť, všetko verí, všetko pretrpí, ktorá nikdy nezanikne. Lebo je silnejšia než smrť.

„Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Na kríži zvíťazila láska. Bola väčšia ako každá bolesť tela, duše, srdca. Tento Kristus, ktorý neprestal s láskou ani na kríži, nemohol zostať v hrobe. Ak je Boh nad nami - akože je! - On musel vstať z mŕtvych. A On skutočne vstal. Veríme. Nielen pre svedkov, nielen pre historické a teologické dôkazy. Naše vlastné srdce nám je dôkazom Kristovho zmŕtvychvstania.

Hlboká veľkonočná radosť bytostne preniká každého človeka, ktorý s vierou prijíma veľký dar od Krista - premôženie smrti a večný život. Kresťan má od krstu účasť na smrti a vzkriesení Krista, a tak môže nájsť život v akejkoľvek situácii. Kristovo zmŕtvychvstanie mení znechutenie a sklamanie na nádej. Je tu možnosť niečoho nového! Stále je možná zmena! Nič nie je stratené.

Veľkonočná radosť má prežiť aj naše osobné ťažkosti, kríže a výzvy. Nedá sa žiť tisíc vecí a kdesi medzi tým azda trochu osláviť Ježišovo Zmŕtvychvstanie.

Sláviť Veľkú Noc môžeme ako zbožnú, bezduchú tradíciu, alebo ju môžeme sláviť ako rozhodujúcu skutočnosť v našom živote. Keď sú pre nás veľkonočné sviatky iba zbožnou tradíciou, potom budeme ozdobať hroby

a uchováme si Ježiša v posvätné pamiatke. Rozpomätáme sa na neho iba ako na dobrého človeka minulosti. Ale tým neoslavujeme pravé Kristovo víťazstvo! Sláviť veľkonočné sviatky znamená vnútorne vyznať: JEŽIŠ ŽIJE! Veľká Noc je znamením našej budúcnosti. Vďaka zmŕtvychvstaniu môžeme dôverovať láske.

Bohoslužobný program na Veľkú noc 2018*

* zmena vyhradená

Čas bohoslužieb bude zverejnený na internetovej stránke farnosti:

https://www.facebook.com/farnosthybe/?ref=aymt_homepage_panel

29. 03. 2018	Zelený štvrtok	18.30 hod.
30. 03. 2018	Veľký piatok *	15.00 hod.
	Krížová cesta	10.00 hod.
31. 03. 2018	Biela sobota *	22.00 hod.?
01. 04. 2018	Veľkonočná nedeľa	10.30 hod. 15.00 hod. Čierny Váh
02. 04. 2018	Veľkonočný pondelok	11.15 hod.

* Vo Veľký piatok je prísny pôst a zdržovanie sa mäsitého pokrmu. Po obradoch bude Sv. Oltárna vyložená do 16.30 hod.

* V Bielu sobotu bude Sv. Oltárna vyložená od 16.00 hod. do obradov. Na obnovu krstných sľubov si nezapbudíme priniesť sviece.

Drahí bratia a sestry! Nech aj v tomto roku jasajú zvony našich kostolov veľkonočnou radosťou. Prajem Vám, aby sa Ježišovo zmŕtvychvstanie stalo pre Vás výzvou k hlbšiemu a radostnejšiemu životu.

Váš duchovný otec,

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.

farár Rím.kat. farnosti Hybe

a správa Rím. - kat farnosti Malužiná

Knižnica opäť otvorí svoje brány čitateľom!

OTVÁRACIA DOBA V ROKU 2018

24. 3. 2018 - 25. 8. 2018

28. 4. 2018 - 29. 9. 2018

26. 5. 2018 - 27. 10. 2018

30. 6. 2018 - 24. 11. 2018

28. 7. 2018 - 22. 12. 2018

Každú zmenu otváracej
dobyoznáim najneskôr
tri dni vopred.

Marec je prvý jarný mesiac. Končí sa zima, príroda sa pomaly prebúdzá zo zimného spánku, sneh mizne a postupne začínajú vykúkať snežienky a prvé jarné bylinky. K opätovnému fungovaniu sa po dlhšej odmlke zobúdzajú aj naša knižnica. V minulých číslach našich Malužinských noviniek sme Vám priniesli články, v ktorých sme sa venovali jej otvoreniu. Priebežne sme Vás informovali, ako postupujú práce na jej obnove a odhadovali termín otvorenia. Pomaličky, usilovnou prácou sme sa dostali do finálneho konca. Práve 24. marec je ten deň, kedy opäť knižnica otvára brány pre svojich čitateľov. I napriek tomu, že na dlhšiu dobu bola jej činnosť pozastavená, veríme, že ste na ňu nezabudli a opäť ju budete pravidelne navštevovať. Novou knihovníčkou je Petra Gulašová, ktorá odviedla

spolu s ostatnými dobrovoľníkmi poriadny kus práce. Otváracia doba je uverejnená na obecnom úrade, na facebookovej stránke Malužiná a v časti oznamoch tohto čísla. Do- volím si trochu nahliadnuť do minulosti a priblížiť Vám krátku históriu našej knižnice.

Knižnica začala fungovať od roku 1925. Podarilo sa ju založiť pomocou divadelníkov a ďalších dobrovoľníkov ochotných pomáhať s jej chodom. Založili ju zo zisku za vstupné z divadla. Zo začiatku nebol členský poplatok a na vedenie knižnice prispievala obec ročne sumou 50 halierov. O knižnici som sa rozprávala s pani Hideghétiovou, bývalou knihovníčkou, ktorá tejto práci venovala veľký kus svojho života, vyše tridsať rokov. To, na akej úrovni bola, je práve jej zásluhou.

Spomína si, že ako dieťa nechodila do knižnice, keďže na začiatku v nej absentovali knižky určené pre najmenších čitateľov. Až neskôr po druhej svetovej vojne sa jej obsah rozšíril o detskú tvorbu a pribudli aj detskí čitatelia. Pani Božka, ako mladá dievčinka, ju veľmi rada navštevovala, preto s radosťou prijala ponuku, viesť ju po pani Zlatke Divokovej. Vtedy obsahovala cca 1 000 kníh. V súčasnosti sa v nej nachádza približne 2 100 kníh. Keď nastúpila, zaviedla jednu korunu ako zápisné. Postupne sa začala venovať práci s deťmi. Zaviedol sa prírodovedecký krúžok, zbierali sa a sušili

bylinky, deti si zakladali herbáre. Viedla mladých k láske ku knihám a tiež k úcte k prírode. V mesiaci marec uskutočnili zopárkrát recitačné preteky. V tom období mala okolo 40-60 návštevníkov. Otváracia doba bola každú sobotu od 15:00-17:00 hod. Knižnica slúžila aj na stretnutie žien, rozprávali sa o prečítaných knižkách, alebo sa venovali ručným prácam. Konala sa výstavka háčkovanej tvorby a tiež detských kresieb, ktoré potom neskôr zdobili jej priestory. Pani Božka s láskou spomína na prácu knihovníčky, veľmi pekne hovorí o šikovných deťoch z Malužinej. Taktiež niekoľkokrát počas rozhovoru spomína, že na fungovaní a na jej správnom chode sa podieľala aj pani učiteľka Slezáková a samotné ženy, ktoré ju pravidelne navštevovali. Toto je tá správna kombinácia, nemôže to stať na jednej osobe, ale musíme k dielu priložiť ruku aj my ostatní, iba tak sa nám podarí opäť priviesť našu knižnicu k životu. „Večere strávené v knižnici boli naozaj príjemné. Človek sa na to vždy tešil,“ uzatvorila svoje rozprávanie.

Na záver chcem vyjadriť poďakovanie všetkým, ktorí pomáhali pri obnove knižnice. Verím, že z nej spoločne vytvoríme miesto, kde sa budeme radi stretávať, diskutovať o knižkách a iných veciach a hlavne utužovať medziľudské vzťahy.

Tešíme sa na Vás milí čitatelia! - k bartková -

Zabíjačkové hody

Mrazivé počasie pred Vianocami neodradilo organizátorov dedinskej zabíjačky, aby usporiadali v dedine zabíjačkové hody. Šéfkuchár Vlado Vyšný s pomocníkom Vladom Lajšom sa hneď zrána chytil svojho remesla. Kapustnica voňala naširoko- naďaleko. Chlapci opekali mäso, klobásky, jaternice. Po skúsenostiach z minulého roka obec nevyrábala zabíjačko-

vé špeciality, ale ich objednala u súkromníka. Ľudia začali prichádzať do haláša okolo obeda. Dobré padol na privítanie pohárik hriatej alebo vareného vína. Väčšina ľudí sa skryla pred zimou do haláša. Na vratách ich vítal nápis: „Vitajte, dobrú chuť!“ Hudba vyhrávala, ľudia sa hostili, popíjali a popri tom debatovali. Kika v šenku varila čaj a vínko, ktoré išlo na odbyť. Všetci organizátori poriadne premrzli, veď boli od rána vonku, varili kapustnicu, opekali výrobky z mäsa, nosili vodu, chystali

stoly, zdobili haláš. Deťom však nevedel ani chlad, ani sneh. Vo vnútri haláša behali, hrali sa a naháňali. Škoda, že práve v túto sobotu organizovala Drevona výlet do Krakova na vianočné trhy. Na špecialitkách by si pochutilo viac ľudí. Vďaka patrí všetkým organizátorom, kuchárom, poslancom, zamestnancom obce a všetkým, ktorí si prišli len tak pohovieť. Bolo to také malé zastavenie sa pred vianočným zhonom.

- Ma Španková -

8. Malužinský ples

20. januára 2018 - na hotel Barbora prichádzajúci hostia oblečení v netradičných róbach. Prečo netradičných? Lebo ples sa niesol v štýle 80-tych rokov. Už pri vstupe do sály pri pohárik hriatej na uvítanie vyvolávali úsmev na tvári netradičné kostýmy a účesy. Oblečenie 80-tych rokov je v mnohom podobné dnešnej móde, no nenahradí originálne materiály a doplnky - náušnice, kvety do vlasov, alebo farebné ponožky v lodičkách. Na pôjdach našli nádherné kúsky nielen ženy, ale aj muži. Tí si okrem sväzčkej kravaty so sväzčným odznakom, svadobného obleku, priniesli klo-

búky a parochne. Tanečná skupina Banditas nám predviedla kabaretné tance v štýle „Ein Kessel Buntes“ a rozprúdila zábavu. Chytľavá hudba 80-tych rokov v podaní DJ V. Handrka inšpirovala tanečnice, aby nás v rámci školy

tanca naučili spoločný tanec. Dobrú večeru s predjedlom a polievkou sme takto raz-dva vytancovali. K plesu patrí tradične tombola, ktorá bola tento rok naozaj bohatá. Veľká vďaka patrí sponzorom za všetkých 67 cien. A keď odbyli hodiny na veži polnoc, 9 aktérov polnočného programu sa vytratil z tanečného parketu. Predstavili sa s programom „Tvoja tvár znie povedome“. Po tom, ako premietli v sále originál video klipu, nasledovala paródia v podaní Fredyho Merkury - (alias J. Budovec), ktorý spolu s 2 komparzistkami zaspieval „I want to break free“. Ewa Farna - (alias Kika Bartková) sa predstavila s pesničkou „Mám boky jako skříň“. Nestarnúca skupina ABBA (alias 6 dievčat z Malužinej-) zatancovala choreografiu zo známeho muzikálu „Mama mia“. No a na záver sa predstavil parketový lev Patrik Swayze (alias J. Budovec) s herečkou Jeni-

fer Grey (alias R. Moravčík) záverečnou scénou z filmu „Hriešny tanec“. Publikum sa na záver

tejto show pridalo k účinkujúcim a potom sa už len tancovalo a tancovalo. Samozrejme medzitým sme sa mohli občerstviť pripravenými rautami, kde nechýbali šalátiky, rezne, kuracinka, ražniči alebo obložené misky. Neverili by ste, pozhaňat rобы z 80-tych rokov bolo náročnejšie ako tradičnú plesovú kolekciu.

- Ma Španková -

Zo života ľudí

-úryvok z knihy Ferka Malatína, ktorá zatiaľ nebola vydaná-

Prečo som nebol v Komunistickej strane? V šesťdesiatom ôsmom som bol presunutý v jarných mesiacoch na výpomoc zo Svidova do Parížoviec, nakoľko jeden bagrista onemocnel. Tam sa ťažil štrk z vody s podkopom, nemal som problém, nakoľko som vedel bagrovať s podkopom ešte z bratislavského

Priemstavu. Robil tam aj tajomník celozávodného výboru KSS, tak ma oslovil, či by som nechcel rozšíriť rady v strane, že mi dá prihlášku, aby som podpísal. Ja mu vravím: „Máš pri sebe stanovy?“ Keď mi povedal, že nie, tak mu vravím: „Prines mi stanovy, ja si prečítam, preštudujem a potom ti poviem, či áno, alebo nie.“ Nato mi hovorí, že najprv musím podpísať prihlášku a potom mi dá stanovy. Vravím mu: „Tak ty si dobrý. Ja keď som vstupoval do požiarného zboru, predseda mi dal stanovy s tým, aby som si ich prečítal, lepšie preštu-

doval a na najbližšej členskej schôdzi aby som mu povedal, či súhlasím s tým, čo sa píše v stanovách, aké budem mať práva a aké povinnosti. Podľa toho dá návrh členskej schôdzi o mojom prijatí za člena. O mesiac na členskej schôdzi, keď som prehlásil, že súhlasím so stanovami, predseda dal návrh členskej schôdzi, aby som bol prijatý a nakoniec dal hlasovať. Keďže všetci prítomní hlasovali zdvihnutím ruky za moje prijatie, predseda mi podal ruku so slovami - Vitaj medzi nami a buď platným členom dobrovoľného hasičského zboru.“

Vravím mu: „Vieš čo, zatiaľ to nechajme tak, lebo nie najlepšie si začal“. Možno ani po preštudovaní stanov by som do Komunistickej strany nevstúpil. Je pravda, že v tom čase som už asi rok do kostola nechodil. Takže členom Komunistickej strany som nebol. V rokoch 1986-1990 som robil pri Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši sudcu z ľudu. Podmienkou bolo, že nesmiem byť v žiadnej politickej strane. Skrátka musím byť bezpartajný a to som spĺňal. Bol som zaradený do senátu, ktorý, dá sa povedať, rozvádzal už nefungujúce manželstvá. Našou povinnosťou bolo v prvom rade rozhádzaných manželov dať znovu dokopy. Hlavné, keď tam boli deti. Ale ak sme došli k názoru, že pri ďalšom spolunažívaní manželov by mali trpieť deti, tak sme volili ako sa povie „menšie zlo“. Tak sme manželov rozviedli, deti šli do opateru matky a otec bol zaviazaný platiť na deti výživné dovtedy, kým nebude dieťa zárobkovo činné. Buď do 18-tich rokov, alebo kým dieťa neukončí školu. Súd si po prijatí žiadosti o rozvod vyžiadaval od zamestnávateľov oboch manželov ich mesačné príjmy

za posledných 5 mesiacov a podľa tabuľky už pri rozводе manželov určil, koľko bude platiť výživné. Ak to vyžadovala situácia, určil sa čas a doba stretávania sa s otcom, resp. matky s deťmi. Čo sa týkalo majetkových pomerov manželov, to už záležalo, ako sa medzi sebou dohodnú. Ak sa nedohodli, mohol ktorýkoľvek z nich podať návrh na súd. Ten sa ich snažil v občiansko-právnom konaní, s prihladením na deti, spravodlivo rozdeliť. No a nakoniec mám ešte jednu bleskovku. Asi pred dvoma týždňami som sa dozvedel, že v malúžinskej doline máme Cigánsku cestu v dĺžke asi 150 metrov. Je to v Doštiankach poniže baraku. Že tú cestu robili cigáni ručne krompáčmi a lopatami. Medzi tým drevorubači pozrezávali stromy, kadiaľ mala ísť cesta. Že po odvetvení mali problémy tie kusy vyťahovať, lebo kone sa borili a zapadli po kolená. Vraj tam bolo hrozné bahno, skrátka močiar. Takže s výstavbou sa ďalej nepokračovalo. Bolo to začiatkom 50-tych rokov minulého storočia. Až v polovici 60-tych rokov, keď už boli k dispozícii buldozéry, tak sa povýše baraku za dolinkou zača-

la raziť cesta (sväznica) až za Melkovo. Teraz, keď tam ťažia drevo, spomenie si niekto, že ťaží na Cigánskej ceste? V živote som prešiel veľa ciest, ale v pamäti mi zostávajú tri. Prvá v Hranovnici „Hlboká cesta“, kde sme ako 8-10 roční chlapi pásavali kozy, lebo tam rástli trnky a kozy to radi obžierali. Druhá z Brezna na Červenú Skalu „Völská cesta“, ktorú som žiaľ pešo neprešiel. Len zopárkrát s kamarátom na osobnom aute ako spolujazdec. Ináč som cestoval z Malúžinej do Brezna autobusom na Červenú Skalu osobným vlakom, naspäť osobným vlakom a autobusom rovnakou cestou. Jediný raz som použil na cestu domov nie osobný vlak, ale rýchlik z Červenej Skaly do Brezna. I keď som si musel dokúpiť rýchlikový príplatok za 16,- korún československých. Neurobíte to, keď môžete byť pri rodine o minimálne 11 hodín skôr? Tretia cesta v malúžinskej doline „Cigánska cesta“. Tú som neraz zbrázdil krížom-krážom za hubami. Je večer 21:15, keď píšem tento záver mojich pamätí, asi tri roky po dnešný deň. Je 31. marec 2016.

- František Malatín -

Starostove novinky

Takmer 3 roky trvalo kompetentným orgánom, kým nám znížili rýchlosť v obci. S osadením značiek IS 36A a IS 36B (začiatok a koniec obce Malužiná) nesúhlasila obec Liptovská Porúbka, keďže štátna cesta patrí do ich katastra. Okresný úrad odbor dopravy v Žiline po konzultácii s právnikmi povolil osadenie značiek. Obec Malužiná začína pri reštaurácii Radovica a končí za odbočkou do Malúžinej. Takže vodiči POZOR! Rýchlosť musíme prispôbiť všetci, lebo policajti na tomto úseku cesty často merajú.

Keď sme do obce v r.2016 kupovali traktor, plánovali sme kúpiť aj vlečku. Koncom roka 2017 sme vlečku kúpili so zámerom využívať ju nielen pre účely obecného úradu, ale aj pre poskytovanie služieb občanom obce. V najbližšej dobe zverejníme cenník služieb na odvoz dreva alebo stavebného materiálu. K traktoru obec plánuje dokúpiť prídavné zariadenie na posýpanie komunikácií v zimných mesiacoch.

Na februárovom zastupiteľstve poslanci schválili návrh starostu obce na kúpu pozemkov okolo Haláša. Jedná sa o výmeru 3700m². K pozemku patrí aj bývalý hostinec

(kolkáreň), ktorý sme kúpili za 1,- Eur. Budo-va bývalého hostinca patrí, tak isto ako haláš, do kultúrneho dedičstva štátu. Finančné prostriedky na jeho rekonštrukciu budeme žiadať od Ministerstva kultúry. Už dnes máme predstavu o tom, ako by sme ho postupne zrekonštruovali na klubovňu pre mládež, dospělých a pre klub dôchodcov.

Po 2 rokoch naša obec dostala rozhodnutie o schválení nenávratného finančného príspevku na stavebné úpravy miestnych komunikácií v obci. Podpisali sme už zmluvu s Poľnohospodárskou Platobnou Agentúrou vo výške 93 941,- EUR. So stavebnými prácami začneme na jar. V rámci projektu sa budú rekonštruovať všetky prahové cesty v obci vrátane prístupovej cesty okolo kostola a tiež chodník zo zámkovej dlažby od reštaurácie Radovica až ku Pavelkovcom. Preto žiadam všetkých občanov o trepezlivosť a pochopenie počas tejto výstavby.

Od štátneho podniku Lesy Liptovský Hrádok dostala obec finančnú dotáciu 30.000,- Eur na opravu verejných komunikácií v obci. Finančné prostriedky plánujeme použiť na vyspravenie obidvoch vstupov do obce, ktoré sú už v dezolátnom stave. Nový asfaltový koberec bude natiaknutý od štátnej cesty až po koniec mosta a to pri obidvoch od-

bočkách do obce. V súčasnej dobe prebieha verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby.

V rámci rekonštrukcie haláša už máme vypracovanú projektovú dokumentáciu na elektrickú prípojku a vnútornú elektroinštaláciu. Momentálne sa spracováva projekt na vyspravenie podlahy. Obidva projekty musí najprv schváliť Pamiatkový úrad, až potom môžeme začať so stavebnými úpravami. Predpokladám, že v lete by sme sa pustili do práce.

Na prelome februára a marca sme opílovali v obci konáre stromov. Na niektorých miestach konáre zasahovali do elektrického vedenia, inde ohrozovali bezpečnosť majetku a osôb. Na odvoz konárov sme využili našu novú vlečku.

Okresný úrad životného prostredia nám schválil ďalšiu etapu vypilovania brehových porastov (stromov) okolo potoka pozdĺž obce. Konanie sa uskutočnilo v našej obci za účasti pracovníčky Úradu životného prostredia v LM, pracovníkov Okresného úradu v LM, Povodia Váhu a NAPANT-u. Spoločne sme prešli úsek potoka od elektrárne až po most pri p. Točkovci a vyznačili sme červenou farbou stromy na spílenie. Do konca marca vyplíme všetky označené porasty.

- Martin Španko -

Rád píšeš poéziu, prózu? Zapoj sa do súťaže!

Žilinský samosprávny kraj, Liptovská knižnica G.F.-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši a Mesto Liptovský Mikuláš vyhlasujú 36. Ročník literárnej súťaže začínajúcich autorov alebo **Krídla Ivana Laučíka**.

Súťaží sa v kategóriách **poézia, próza**. Počet cien a čestných uznaní určí porota.

- Súťažné príspevky musia byť pôvodné a doposiaľ nepublikované.
- V jednotlivých kategóriách je potrebné odovzdať **3-10 básní a 1-3 kratšie prozaické útvary alebo úryvky z dlhších próz**.

- Súťažné príspevky v **5 exemplároch** doručte (poštou a zároveň aj e-mailom) na adresu knižnice najneskôr do **30. apríla 2018**. Nezabudnite uviesť svoje meno a priezvisko, vek, presnú adresu, e-mail a číslo telefónu. Účastník súťaže musí mať najmenej 15 rokov, horná hranica veku nie je obmedzená. Za začínajúceho považujeme autora, ktorý ešte nevydal samostatné literárne dielo.
- Odbornú porotu menuje vyhlasovateľ súťaže. Zverejní výsledky súťaže a ocenených autorov.

- Súťažné príspevky sa nevracajú. Ich zaslanie do súťaže sa považuje za súhlas so zverejnením. Knižnica bude publikovať ukážky najlepších prác v almanachu Výhonky, prípadne v iných dokumentoch.

Kontakt:

č. t. 044/5526216,

e-mail: kridla.i.laucika@gmail.com

Mgr. Marcela Feriančeková, v. r.

riaditeľka knižnice

Oznamy:

Dospelí, deti, zapojte sa do jarného upratovania - 7. apríla o 9.00 hodine. Zraz bude pred požiarnou zbrojnicou. Prinesť si hrable. O občerstvenie bude postarané. V prípade nepriaznivého počasia vyhlásime v obecnom rozhlase náhradný termín.

Obec Malužiná Vás pozýva na JUNIÁLÉS dňa 23. 6. 2018. Tento rok trochu netradičný s názvom- DEŇ RODINY. Prídte so svojimi deťmi, rodinami a priateľmi. Môžete sa zapojiť do súťaží a vyhrať hodnotné ceny.

Vážení spoluobčania,

prihováram sa Vám ako starosta a občan našej podhorskej obce. V nedom úžase sledujem, ako vyzerá naša obec „zahovnená“ psími výkalmi po pravidelnom každodennom venčení svojich miláčikov. Rozmýšľam o majiteľoch psov, ktorí pravidelne venčia svojich psíkov a bez nijakej zodpovednosti, hanby voči ostatným spoluobčanom nechajú urobiť psiu potrebu priamo na ceste, chodníku, na námestí, v okolí cintorína, alebo pri kostole. Aké majú myslenie títo psíčkári, keď nedokážu pochopiť, že tým zneprijemňujú prostredie, život svojim spoluobčanom. Jedná sa hlavne o veľké a stredne veľké psy. My vieme, o koho ide, lebo tieto sa dajú zrátať na prstoch dvoch rúk. Priznám sa, že neviem, ako zmeniť myslenie týchto ľudí. Veď ak niekto nemá finančné prostriedky na sáčky, aby zbieral psie exkrementy, nech si príde po sáčky na obecný úrad. S radosťou Vám ich poskytneme. No myslím si, že to nie je o sáčkoch, ale o uvedomelosti majiteľov psov, ktorí nechápajú, že sú v obci aj slušní ľudia, ktorým záleží na čistote prostredia. Ak sa situácia nezmení, nemienime takéto prehršky tolerovať. Mená nezodpovedných psíčkárov budeme zverejňovať v našom obecnom časopise a na úradnej tabuli.

- Martin Španko -

Náš športovec roka!

„Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou,“ píše vo svojom facebookovom príspevku tím Special Olympics Slovakia. Na slávnostnom gala večere Športovec roka 2017 bol – v kategórii športovec Špeciálnych olympiád Slovensko – po prvýkrát v histórii ocenený najúspešnejší športovec s mentálnym postihnutím.

Ak ste živé vysielanie na RTVS 22. 12. 2017 pozerali, určite viete, že to nebol nik iný, ako dvojnásobný zlatý medailista zo svetovej zimnej špeciálnej olympiády v Schladmingu – Jakub Kriššák. Cenu mu v priamom prenose odovzdal prezident olympijského výboru Anton Siekel a osobne mu k úspechu zablahožela aj p. Martina Lubyová – ministerka školstva, vedy, výskumu a športu. Z úspechu sa tešilo vedenie Špeciálnych olympiád Slovensko – pani riaditeľka, spolu s pani prezidentkou Evou Lysičanovou – aj Jakubovi rodičia, pani Jarmila a pán Stanislav Kriššákovci, ktorí preberanie ceny sledovali z hľadiska.

Pár mesiacov po odovzdávaní cien Jakub opäť potvrdil svoju skvelú formu. Na majstrovstvách Slovenska Špeciálnych olympiád v bežekom a zjazdovom lyžovaní, ktoré sa konali predposledný februárový víkend v Monkovej doline, bol najrýchlejším bežcom na lyžiach vo svojej kategórii.

Z Jakubových úspechov sa tešíme aj my a veľmi mu ďakujeme. Jeho skvelé výsledky dokazujú, že aj z maličkého obce akou je tá naša, môžu raz vstúpiť veľkí ľudia.

Zároveň mu gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov, nielen športových ale aj tých v osobnom živote.

- Petra Gulašová -

10. najzdravších semien

9. Rascové semená

Veľkosť porcie = 1 polievková lyžica

Rasca je semeno, ktoré sa používa už od staroveku. Táto tradičná bylina je známa pre jej prínos pre zdravie a liečivé využitie po stovky rokov.

Rasca je užitočná pre zažívacie poruchy a dokonca ako antiseptikum. Semená samy sú bohaté na železo a pomáhajú zvýšiť silu pečene.

Rasca tiež pomáha zmierniť príznaky prechladnutia. Ak máte bolesti v krku, skúste pridať nejaký suchý zázvor do rascovej vody pre zmiernenie bolesti.

Rascová šťava prispieva k skvelému osvieženiu pre telo, aj keď nemáte konkrétne ochorenie. Vraj zvyšuje teplo v tele, čím je metabolizmus účinnejší.

Je tiež považovaná za rastlinu priaznivo pôsobiacu na obličky a pečeň, ktorá môže pomôcť posilniť imunitný systém. Domnieva sa, že čierna rasca môže liečiť astmu a artritídu.

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná,
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,
email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.

Blahoželáme jubilantom

Okrúhle životné jubileum oslávili

- v januári - Magda Korenková 70 rokov
- v marci - Anna Šebestová 90 rokov

Všetkým oslávencom prajeme veľa zdravia, šťastia a spokojnosti v kruhu rodiny.

Narodili sa

► Dňa 5. 1. 2018 sa v lipoťskomikuláškovej nemocnici rodičom Veronike a Jakubovi Kriššákovcom narodil syn Dominik. Chlapec vážil 4520g a meral 54cm. Na Dominika sa doma tešila sestra Karolínka a starí rodičia.

► Dňa 27. 1. 2018 sa narodil Martin Balco rodičom Simone Tóthovej a Martinovi Balcovi. Martinko vážil 3770g a meral 50 cm. Mamička aj malý Martinko sa tešia dobrému zdraviu.

Rodičom srdečne gratulujeme. Mamičkám prajeme veľa materského mliečka.

Talent je dar od Boha. Buď skromný.
Sláva je dar od ľudí. Buď vďačný.
Pýcha je dar od seba samého. Buď opatrný.

Opustili nás

► Dňa 25. 1. 2018 nás náhle opustil milovaný manžel, otec, starý otec Miroslav Profant. Zomrel vo veku 82 rokov. Ticho, pokojne. Posledné zbohom mu povedala jeho rodina, priatelia a známi dňa 28. 1. 2018 v Malužinej. Spi sladko. Česť Tvojej pamiatke!

► Dňa 12. marca 2018 dotieklo srdce Karolovi Pastuchovi vo veku 95 rokov. Rozlúčka s drahým zosnulým bola na priedomí jeho domu v Malužinej dňa 15. 3. 2018. Česť Tvojej pamiatke!

Človek prežíva ďalej vo svojich deťoch, v stromoch, ktoré zasadil a v slovách, ktoré vyslovil.